

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 10 юни 2022 г.
(OR. en)

10125/22

RECH 370
COMPET 490
RELEX 780
DEVGEN 120

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	10 юни 2022 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	9524/1/22 REV 1
Относно:	Принципи и ценности при международното сътрудничество в областта на научните изследвания и иновациите – Заключение на Съвета (приети на 10 юни 2022 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно принципите и ценностите при международното сътрудничество в областта на научните изследвания и иновациите, приети от Съвета по време на 3877-ото му заседание на 10 юни 2022 г.

**Заклучения на Съвета относно принципите и ценностите при международното
сътрудничество в областта на научните изследвания и иновациите**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ

- Заклученията си от 28 септември 2021 г. относно глобалния подход към научните изследвания и иновациите — Стратегия на Европа за международното сътрудничество в един променящ се свят¹, в които бяха определени общите основни принципи и ценности на Съюза в международното сътрудничество в областта на научните изследвания и иновациите (НИИ), а държавите членки и Комисията бяха приканени да започнат процес на съвместно разработване с цел по-нататъшното им развитие;
- Препоръка (ЕС) 2021/2122 на Съвета относно Пакт за научни изследвания и иновации в Европа², в която се препоръчва държавите членки да прилагат набор от ценности и принципи за НИИ в Съюза, действайки в тясно сътрудничество със заинтересованите страни, и да ги популяризират при взаимодействията си с трети държави, за да се постигнат еднакви условия на конкуренция и общи рамкови условия;

¹ 12301/21.

² ОВ L 431, 2.12.2021 г.

Въведение

1. ОТБЕЛЯЗВА, че международното сътрудничество в областта на НИИ следва да лансира демократичните ценности и сътрудничеството за мир, постигането на целите за устойчиво развитие на Програмата до 2030 г., достъпа до най-съвременните знания, както и сътрудничеството между и движението на таланти по света, особено на млади изследователи; ПРИПОМНЯ, че международното сътрудничество в областта на НИИ е необходимо с оглед на справянето с глобалните предизвикателства, че то създава икономически възможности на установените и нововъзникващите пазари и дава възможност за засилване на ролята на Съюза в световен мащаб чрез научна дипломация; ПОДЧЕРТАВА, че международното сътрудничество в областта на НИИ е от решаващо значение за засилване на въздействието на научните изследвания и иновациите при разработването, подкрепата и прилагането на политиките на Съюза и може да играе важна роля за постигането на общите цели, по-специално целите в областта на околната среда и климата; ПРИЗНАВА важната роля на научната дипломация, наред с другото, за засилване на влиянието на Съюза като надежден глобален партньор в областта на науката, технологиите и иновациите;
2. ИЗТЪКВА амбицията на изследователите и останалия персонал в областта на научноизследователската и развойната дейност, на новаторите, на академичните среди и на студентите за сътрудничеството в международен план; ПОДЧЕРТАВА, че Комисията и държавите членки следва да гарантират, че могат да работят свободно със своите партньори от трети държави в среда, основана на принципи и ценности, споделяни от всички участници, за да се гарантира балансирано сътрудничество; НАБЛЯГА, че е важно висшите училища, научноизследователските инфраструктури и технологичните инфраструктури, както и организациите, занимаващи се с научни изследвания и технологии, да бъдат подкрепяни чрез координиран европейски подход с оглед на постигането на балансирано и взаимноизгодно сътрудничество, което е част от „меката“ сила и капацитета на Съюза като фактор, задаващ световните стандарти.
3. НАБЛЯГА на значението на сътрудничеството в областта на НИИ с държави, асоциирани към Рамковата програма на Съюза за научни изследвания и иновации, с държави, които имат дългогодишни отношения със Съюза, и с трети държави, които споделят неговите принципи и ценности, с оглед на тяхното популяризиране на международно равнище в контекста на глобалния подход към научните изследвания и иновациите.

4. ОТБЕЛЯЗВА необходимостта от възстановяване на баланса, по целесъобразност, на международното сътрудничество в областта на НИИ на основата на реципрочност и равнопоставени условия на конкуренция, като се следва принципът „възможно най-открито, затворено, колкото е необходимо“; ОТБЕЛЯЗВА принципите и ценностите, представени на министерската конференция в Марсилия на 8 март 2022 г. за глобален подход към научните изследвания, иновациите и висшето образование, и ИЗТЪКВА, че международното сътрудничество в областта на НИИ следва да се разглежда в светлината на принципите и ценностите на Съюза и на стратегическите му интереси, по-специално с цел насърчаване на технологичния суверенитет на Съюза и стратегическата му автономност, като същевременно се запазва отворената икономика;

Принципи и ценности в международното сътрудничество в областта на НИИ

5. ПРИЗНАВА свободата на научните изследвания като право на свободно определяне на научноизследователските въпроси, използване на солидни научноизследователски методи, оспорване на традиционната мъдрост и предлагане на нови идеи и теории; и ПОДКРЕПЯ правата на изследователите да публикуват, споделят, разпространяват и съобщават открито резултатите и данните от тези научни изследвания, включително чрез обучение и преподаване, както и да се сдружават в представителни професионални или академични организации, без да бъдат оцелявани от системата, в която работят, от цензура или дискриминация;
6. ИЗТЪКВА значението на етиката и интегритета и НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА етичните съображения да се вземат предвид в международното научно и академично сътрудничество, наред с другото, когато научноизследователската дейност е свързана с човешки субекти и с неприкосновеността на личния живот, с опити с животни или с околната среда, включително чрез независими и прозрачни процеси на етична партньорска проверка; ПОДЧЕРТАВА, че интегритетът на научните изследвания включва елементите надеждност, честност, уважение и отговорност, за да се получат надеждни научноизследователски резултати по прозрачен и възпроизводим начин, като се противодейства на разпространението на псевдонауки и невярна информация и се изгражда и поддържа доверие в науката; ПРИКАНВА Комисията и държавите членки да използват Европейския кодекс за интегритет в научните изследвания за основа на международното сътрудничество в областта на НИИ;

7. ОТКРОЯВА високите научни постижения като основен двигател на международното сътрудничество в областта на НИИ; ПОДЧЕРТАВА, че високите научни постижения трябва да бъдат оценявани и въз основа на принципите за етика и интегритет и да бъдат насърчавани от свободно и по-балансирано международно движение на изследователи и знания;
8. ПРИЗОВАВА за борба с всяка форма на дискриминация и НАСЪРЧАВА приобщаването и равенството на половете, по-специално равните възможности в професионалното развитие и интегрирането на измерението, свързано с пола, в дейностите по НИИ;
9. НАСЪРЧАВА отворената наука с оглед на стремежа към реципрочна консолидация и разпространение на резултатите от научни изследвания чрез рамки и стратегии за открит и незабавен достъп до научни публикации, както и структурирането, съхраняването и, доколкото е възможно, отварянето на достъпа до или споделянето на научноизследователски данни в съответствие с принципите за FAIR данни (лесни за намиране, достъпни, оперативно съвместими и позволяващи повторно използване данни), както и на софтуер и изходни кодове; ПОДКРЕПЯ инфраструктурите за отворена наука, отвореното участие на гражданите в научния процес, комуникацията с обществото и отворените иновации;
10. НАСЪРЧАВА Комисията и държавите членки да поощряват и утвърждават подобряването на всеобщата защита и прилагането на правата на интелектуална и индустриална собственост, както и защитата на неприкосновеността на личния живот и личните данни, за да се благоприятства балансиран подход между защитата на интересите на заинтересованите страни и икономическото и общественото въздействие, свързано с оползотворяването на знанията;
11. ПРИЗНАВА създаването на стойност и общественото и икономическото въздействие, произтичащи от фундаменталните научни изследвания и от науката, технологиите и иновациите, по-специално за справяне с обществените предизвикателства чрез продукти, услуги, процеси и решения, както и чрез научни знания, допринасящи за основаното на факти разработване на политики; ПОДЧЕРТАВА, че научните изследвания и иновациите следва да насърчават благосъстоянието на хората и другите живи същества чрез устойчив и зачитащ взаимното уважение подход към околната среда и ресурсите на планетата, икономическия и обществен просперитет и трансфера на знания;

12. НАСЪРЧАВА обществената и екологичната отговорност и ПРИКАНВА Комисията и държавите членки да отговорят на потребностите на обществото в рамките на международното си сътрудничество в областта на НИИ, за да се постигнат по-големи ползи за обществото и околната среда и да се насърчи участието на заинтересованите страни, местните общности и гражданите в разработването и прилагането на политики, чрез засилване на научния диалог и комуникационните дейности в подкрепа на доверието и участието в науката и иновациите; НАСЪРЧАВА солидарността и партньорствата, по-специално с държавите с ниски и средни доходи, и ОТБЕЛЯВА, че международното сътрудничество в областта на НИИ също е ключов инструмент, допринасящ за развитието и укрепването на основана на знанието икономика в тези държави;
13. ПРИЗНАВА значението, което има управлението на риска и сигурността; ПРЕПОРЪЧВА Комисията и държавите членки да предприемат мерки за противодействие на чуждестранната намеса и за управление на рисковете, присъщи на международното сътрудничество в областта на НИИ, като същевременно предоставят подходящи предпазни мерки по отношение на сигурността на Съюза и защитата на правата на интелектуална и индустриална собственост, правилата за защита на неприкосновеността на личния живот, личните данни и инфраструктурите; ПРИКАНВА Комисията и държавите членки да заимстват и доразвият добрите практики, установени например в работния документ на службите на Комисията, озаглавен „Борба с чуждестранната намеса в НИИ“³, за да подкрепят тяхното прилагане;

Към многостранен диалог относно принципите и ценностите при международното сътрудничество в областта на НИИ с ключови международни партньори

14. ПРИКАНВА основните международни партньори на Съюза в сътрудничеството в областта на НИИ да започнат многостранен диалог със Съюза въз основа на тези принципи и ценности, и по-специално да допринасят за стабилна и обща рамка за балансирано и взаимноизгодно международно сътрудничество в областта на НИИ за мирни цели, да създадат обща основа за зачитането на принципите и ценностите, да насърчават установяването на равнопоставени условия на конкуренция, да засилят солидарността с държавите с ниски и средни доходи и да работят заедно за противодействие на всяка чуждестранна намеса в НИИ;

³ 5396/22.

15. ПРИКАНВА Комисията да подготви този многостранен диалог чрез координиран подход между Съюза и неговите държави членки чрез постоянната подгрупа на форума на ЕНП за глобален подход към НИИ.
-